

Un judici de pedra

DISTRIBUÏONS

núm. 100

Ruth Rendell

UN JUDICI DE PEDRA

Traducció de Carles Mengual i Sílvia Alemany

Ed. Males Herbes
2023

Primera edició a Males Herbes: febrer 2023

Títol original: A JUDGEMENT IN STONE

© 1977 by Kingsmarkham Enterprises Ltd

© de la traducció, Sílvia Alemany i hereus de Carles Mengual

© de la fotografia de portada, Nika Benedictova / Pexels

© d'aquesta edició, Editorial Males Herbes S.C.P

Guilleries, 26, 1 - 2

08012 Barcelona

www.editorialmalesherbes.com

ISBN: 978-84-125384-8-9

Dipòsit legal: B 1500-2023

Impressió: Romanyà Valls

Disseny i maquetació: Eduard Vila / www.eduvila.com

Correcció: Cristina Carbonell i Nura Nieto

Sota les sancions establertes per les lleis, queden rigorosament prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment mecànic o electrònic, actual o futur —incloent-hi les fotocòpies i la difusió a través d'internet— i la distribució d'exemplars d'aquesta edició mitjançant lloguer o préstec públics.

Per a Gerald Austin,
amb amor.

1

L'Eunice Parchman va assassinar la família Coverdale perquè no sabia llegir ni escriure.

De motius, no en tenia, ni ho va fer amb premeditació; no va guanyar-hi res, ni diners ni seguretat. De resultes del crim, tot el país es va assabentar de com era d'ignorant, no tan sols una família o un grup d'aldeans. L'Eunice no va treure'n res, llevat de desgràcia, cosa que sabia des del principi, en algun racó de la seva estranya ment. A pesar que la seva companya i còmplice era boja, l'Eunice era normal. Posseïa la terrible i pràctica lucidesa atàvica del simi, sota una disfressa de dona del segle xx.

Saber llegir i escriure és una de les pedres angulars de la civilització. Ser analfabet és com ser estrafet. Les burles que abans s'adreçaven a la gent deforme ara s'adrecen, potser amb més raó, a la gent il·letrada. Si hom pot confondre's entre la gent vulgar, ben fet que farà. Ja ho diuen: en la terra del cec, el borni és el rei. Va

ser una desgràcia per a l'Eunice Parchman, i per a ells mateixos, que la família que la va acollir i li va donar feina durant nou mesos fos gent cultivada. Si haguessin estat filisteus i ignorants, probablement encara serien vius, i l'Eunice, lliure, lliure en la seva llibertat misteriosa i obscura de pures sensacions i purs instints, lliure en la seva ignorància de la paraula impresa.

La família Coverdale pertanyia a la classe mitjana alta i feia la vida convencional de les classes mitjanes altes en una casa de camp. En George Coverdale, llicenciat en Filosofia, era, des dels trenta anys, director gerent de l'última empresa del seu pare, una fàbrica d'envasos de llauna, la Tin Box Coverdale, a Stantwich, Suffolk. Amb la seva dona i els seus tres fills, en Peter, la Paula i la Melinda, havia viscut en una gran vil·la dels anys trenta als afores d'Stantwich, fins que la seva esposa va morir de càncer, quan la Melinda tenia dotze anys.

Dos anys més tard, en el casament de la Paula, en George va conèixer la Jacqueline Mont, de trenta-set anys. Ella també havia estat casada, però s'havia divorciat després que el seu marit l'abandonés, i s'havia quedat sola amb el seu fill. En George i la Jacqueline van enamorar-se quasi al primer cop d'ull i es van casar al cap de tres mesos. En George va comprar-se una casa pairal a uns setze quilòmetres d'Stantwich i va anar-se'n a viure-hi amb la seva nova esposa, la seva filla Melinda i en Giles Mont. En Peter Coverdale, el seu fill, feia tres anys que era casat.

Quan van agafar l'Eunice Parchman de majordoma, en George tenia cinquanta-set anys i la Jacqueline, qua-

ranta-dos. Participaven activament en la vida social de la vila, i, sense adonar-se'n, havien acabat per representar els papers del cavaller i la seva dama. El seu matrimoni era idíl·lic, i la Jacqueline s'entenia perfectament amb els seus fillastres, en Peter, professor d'Economia Política en una universitat del nord; la Paula, també mare i resident a Londres, i la Melinda, de vint anys, que estudiava Filologia Anglesa a la Universitat de Norfolk, a Galwich. El seu fill, en Giles, de disset anys, encara anava a l'institut.

Quatre membres d'aquesta família, en George, la Jacqueline, la Melinda Coverdale i en Giles Mont, van morir, en l'espai de quinze minuts, el 14 de febrer, dia dels enamorats. L'Eunice Parchman i l'anomenada Joan Smith van matar-los a trets un vespre de diumenge mentre miraven òpera a la televisió. Dues setmanes després, van arrestar l'Eunice pel crim... perquè no sabia llegir. Però hi havia alguna cosa més.

2

Els jardins de Lowfield Hall ara són coberts de brossa i els matolls s'escampen per la grava del camí. Una de les finestres del saló, esbardellada per un xaval del poble, resta coberta de fustes, i la glicina, pansida després de la sequera de l'estiu, penja sobre la porta principal com una xarxa seca i vella. Cor de runes despullades on els ocells canten dolçament.

La casa s'ha convertit en un lloc desolat, ideal perquè hi facin niuada aquella mena d'ocells que Dickens va anomenar Esperança, Alegria, Joventut, Pau, Descans, Vida, Pols, Cendres, Astúcia, Follia, Paraulas, Perruques de Par-racs, Saqueig, Precedent, Argot, Mentida i Espinac.

Abans que hi arribés l'Eunice i, de la seva mà, la destrucció, Lowfield Hall no era així. Era un indret tan bonic com qualsevol altre de la comarca, tan confortable, tan acollidor, tan elegant; era, en aparença, un santuari. Els seus habitants hi vivien confiats i feliços, destinats a tenir unes vides llargues i sense ensurts.

Però un dia d'abril va fer-hi cap l'Eunice.

Un vent lleuger, però persistent, bufava sobre els narcisos del verger com ones en un mar daurat. Els núvols s'ajuntaven i se separaven ara i adés, de manera que, en un instant, era hivern al jardí, i, tot seguit, hi feia un estiu lleganyós. En aquests intervals ombrívols era la neu i no l'aranyoner en flor allò que emblanquia la bardissa.

L'hivern s'aturava als finestrals. El sol traslladava retalls d'estiu que harmonitzaven amb el caliu de la llar, i, dins, feia la calor suficient perquè la Jacqueline pogués seure a taula a esmorzar amb un vestit de màniga curta.

Tenia una carta a la mà esquerra, on duia l'aliança de platí i diamants que en George li havia regalat el dia del seu prometatge.

—No m'agrada gens, això.

—Posa'm més cafè, estimada —va dir en George.

Li agradava mirar-se-la mentre s'ocupava d'ell, amb el benentès, esclar, que no hagués d'escarrassar-s'hi. Simplement, li agradava contemplar-la: tan bonica, la seva Jacqueline... rossa, esvelta, com una Lizzie Siddal madura. Després de sis anys de matrimoni, encara no s'havia acostumat al miracle d'haver-la trobat.

—Ho sento —va dir—. No t'agrada gens? Bé, no hem rebut cap més resposta. Pel que sembla, les dones no fan cua per treballar en aquesta casa.

Ella assentí amb un gest gràcil i simpàtic. El seu cabell era molt ros, i el duia curt i llis.

—Ho podríem tornar a provar. Et semblarà que en faig un gra massa, George, però tinc el pressentiment que trobarem algú com nosaltres. En tot cas, una persona mínimament educada que vulgui treballar en el servei domèstic i vetllar per una bona llar.

—Una senyora, com s'acostuma a dir.

La Jacqueline va esbossar un somrís tímid.

—L'Eva Baalham escriuria una carta millor que aquesta. E. Parchman! Quina manera de firmar!

—Era el que es feia a l'època victoriana.

—Potser sí. Però nosaltres no som victorians. Oh, estimat, tant de bo ho fóssim! Imagina't, una minyona ben guarnida que ens estigués servint, una cuinera enfeïnada a la cuina —i que obligués en Giles a comportar-se i no llegir a taula, va pensar, mentre es preguntava si el seu fill sentia res del que deien o tant li feia—. Sense impostos, ni aquestes cases horroroses pertot arreu.

—Ni electricitat, tampoc —va respondre en George, tocant el radiador que tenia al darrere—, ni aigua calenta, i la Paula morint-se de part.

—Ja ho sé —la Jacqueline va reprendre el fil de la seva argumentació—. Però aquesta carta... i la seva veu barroera per telèfon. Estic segura que es tracta d'una d'aquelles persones ordinàries i maldestres que fan miques la porcellana i amaguen la pols sota la catifa.

—Això no ho pots saber, i no és gaire just jutjar-la per una carta. Et fa falta una majordoma, no una secretària. Ves-la a veure. Tens una entrevista, la Paula t'espera i te'n penediràs, després, si deixes escapar l'oportunitat. Si no et fa el pes, li dius que no i ja ens ho tornarem a rumiar.

A la sala, el rellotge de l'avi va tocar un quart de nou. En George va alçar-se.

—Som-hi, Giles. Aquest rellotge no va a l'hora.

Va besar la seva dona. En Giles tancà, amb molta parsimònia, l'exemplar del *Baghavat Gita* que tenia

repenjat en el pot de la melmelada i, amb una mena de profunda letargia, va estirar el seu cos llargarut i escanyolit. Murmurant en veu molt baixa unes paraules que tant podien ser en grec com en sànscrit, s'ajupí una mica perquè la seva mare li pogués fer un petó a la galta untosa.

—Dona records a la Paula —va dir en George.

Tots dos van marxar amb el Mercedes blanc, en George cap a la fàbrica i en Giles cap a l'institut de la Fundació Magnus Wythen. En George va intentar mantenir una conversa amb el seu fillastre, ho va intentar de veres, comentant la força del vent aquell matí. Però es va fer el silenci. En Giles va respondre «Mmm», i, com sempre, va submergir-se en les seves lectures. En George va pensar: «Per favor, que aquesta dona li faci el pes. No puc permetre que la Jackie porti la casa tota sola, no és just. Si no, ens n'haurem d'anar, a una torre o a un altre lloc, i no en tinc gens de ganes. Déu no ho permeti. Així que, per favor, que aquesta E. Parchman li agradi».